7/4986

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 026.21/2001/SPGY/275844
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ/SÜRELİ

20.11.2001
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 2 Kasım 2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4986-11936/28534 sayılı yazıları

İstanbul Milletvekili Sayın İrfan Gündüz'ün yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

İsmail CEM

İsmail CEM
Bakan

EK: Soru önergesi yanıtı

7/4986

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ İRFAN GÜNDÜZ'ÜN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR :

1. Osmanlı Devleti'nin kurucusu Sultan Osman'ın büyükbabası Süleyman Şah'ın, Suriye'nin Halep iline bağlı Karakozak Köyü sınırları içinde bulunan türbesinin, su altında kalma veya yıkılma tehlikesi var mıdır?

2. Suriye Hükümeti'nce Fırat Nehri üzerinde inşa edilen Tabaka Barajı'nın su tutmaya başladığı, Süleyman Şah Türbesi ihata duvarlarının 70 cm'lik bölümünün halen sular altında kaldığı, ihmalin devam etmesi halinde T.C. toprağı sayılan 8797 metrekarelik bu toprağın, türbe ve müştemilatın bütünüyle baraj suları altında kalacağı doğru mudur?

3. Böyle bir tehlike var ise ne gibi tedbirler alınmıştır? İkili görüşmelerde gerekli mutabakata varılmasına rağmen, gerek türbenin nakli, gerekse yeni türbe ve müştemilatın inşası hususunda ihmali görülenlerle ilgili ne gibi işlemler yapılmıştır?

4. Suriye Hükümeti ile Hükümetimiz arasında konuyla ilgili yeni bir anlaşma yapılmış mıdır? Yapıldı ise içeriği nedir? Türbe'nin ve müştemilatın bugünkü durumuyla ilgili en son gelişmeler nelerdir?

YANITLAR:

Ülkemiz için siyasal, kültürel ve tarihi açılardan özel öneme sahip olan Süleyman Şah Türbesi'yle ilgili sorun ilk kez 1973 yılında, Suriye'nin Tabka Barajı'nı inşa edeceğini bildirmesi üzerine ortaya çıkmış; iki ülke yetkilileri arasında yapılan görüşmeler sonucunda Türbe'nin Suruç -Halep Karayolunda, Türkiye-Suriye sınırından yaklaşık 30 km. uzaklıkta bulunan Karakozak mevkiine taşınmasına karar verilmiştir. Taşınma işlemi sırasında taşınmaya ilişkin her türlü masraf Türkiye tarafından karşılanmıştır.

Suriye, daha sonra Fırat Nehri üzerinde, Tabka Barajı'nın kuzeyinde ve suları Türbe'yi tehdit edecek olan Teşrin Barajı'nı inşa etmiştir. Türbe'nin Teşrin Barajı'nın sularının tehdidi altında kalacağının anlaşılması üzerine, Suriye tarafı, Türbe'nin taşınması için iki yer önermiş ve bunu takiben başlayan görüşme sürecinde, Türbe'nin bu iki yerden birine taşınması konusunda ısrarcı olmuştur.

Türbe'nin Suriye'nin gösterdiği iki yerden birine taşınması tarafımızdan uygun görülmemiş; Türbe'nin, bulunduğu yerin tahkim edilerek yerinde kalması, bu mümkün olamayacaksa, bulunduğu yerin hemen kuzeyindeki bir yere taşınması önerilmiştir. Suriye'nin bu önerimize cevabı ancak bu yıl Eylül ayında alınabildiği için, aradan geçen zaman zarfında Türbe'nin yerinde kalmasını sağlayacak mühendislik projesi hazırlanmış ve bunun yapılabilir olduğu Suriye tarafına da kabul ettirilmiştir. Yapılan çok yönlü değerlendirmeden sonra, Türbe'nin yerinde kalmasını sağlayacak projemizin uygulanması kararına varılmıştır.

7/4986

Görüleceği üzere, ülkemiz için özel bir öneme sahip olan Süleyman Şah Türbesi'nin, önce Tabka Barajı, şimdi de Teşrin Barajı dolayısıyla maruz kaldığı tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla ilgili kurumlarımızla işbirliği halinde ciddi gayret sarfedilmeye devam edilmektedir. Bu itibarla, herhangi bir ihmalden bahsedilmesi sözkonusu değildir. Ayrıca, Türbe arazisinin çevre duvarlarının tamamının aynı düzeyde olmaması nedeniyle, 70 cm.'lik bir kısmın sular altında kaldığı bilgisi de doğru olmayıp, sadece daha alçak kesimlerde hasar bulunmaktadır.

Yapılan çalışmalar muvacehesinde, Türbe'nin ve karakolun bugünkü durumlarının önümüzdeki yakın dönem için tehlike arzetmediğini söylemek mümkündür.

Projemizin gerçekleştirilmesine temel oluşturacak protokolün imzalanması için Suriye tarafından görüşme tarihi bildirmesi istenmiş olup, yanıt beklenmektedir. Suriye tarafıyla yapılacak protokolden sonra, DSİ tarafından ihaleye çıkılacak ve ihalede öngörülen işlerin yürütülebilmesi için, Suriye'yle bir de teknik protokol imzalanacaktır.